

II. rész: Általános rendelkezések

1. Hatáskör

**Milyen bíróságon: járásbírósági, munkaügyi bírósági
vagy
törvényszéki szinten kell a pert megindítani elsőfokon?**

A hatáskör az ügyek különböző szintű bíróságok közötti elosztását jelenti.

Járásbírósági szinten indítandó perek:

- 30 millió Ft alatti értékű vagyoni jogi igény pl.:
  - elbirtoklás, szerződéses igény, kártérítés, öröklési jogvita
  - új: tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelensége, nemzetközi áru fuvarozásból, értékpapírból eredő igény
- meg nem határozható értékű vagyoni jogi igény pl.: birtokvédelem, okirat kiadás, társasházi határozat megtámadás
- személyi állapottal kapcsolatos per pl.: házassági, apasági, szülői felügyeleti jog gyakorlása, gondnoksági per
- végrehajtási perek pl.: végrehajtás megszüntetése iránti per
- közigazgatási és munkaügyi bírósági szinten indítandó per
- munkaügyi perek pl.: elmaradt munkabér, jogellenes felmondás

Törvényszéki szinten indítandó perek:

- 30 millió Ft feletti értékű vagyoni jogi igény
- egyes vagyoni jogi igények perértéktől függetlenül pl.:
- közigazgatási, bírósági jogkörben okozott kár, sérelemdíj,
- szerzői jogi igények,
- cég alapításával, társasági tagsági joggal kapcsolatos perek

- közérdekből indított perek
- személyiségi jogi igény perértéktől függetlenül pl.
- személyiségi jog megsértése, sérelemdíj iránti per,
- sajtóhelyreigazítási per

Kivétel: 3 millió Ft alatti pénzkövetelés - közjegyző előtti fizetési meghagyásos eljárásban kell érvényesíteni

- ha a kötelezett ellentmond, az eljárás perré alakul a fentiek szerint hatáskörrel rendelkező bíróságon

2. Illetékesség

Melyik járásbíróságon vagy munkaügyi bíróságon, vagy melyik törvényszéken kell a pert megindítani elsőfokon?

Az illetékesség az azonos szintű, vagyis az adott ügyfajta hatáskörrel rendelkező bíróságok között az ügyek területi alapon való elosztását jelenti.

Főszabály: alperes belföldi lakóhelye/székhelye, ennek hiányában (pl. külföldi alperes) felperes lakóhelye/székhelye szerinti járásbíróság, munkaügyi bíróság vagy törvényszék illetékes

- felperes által választható egyéb illetékességi okok: pl.
- házassági per → házastársak utolsó közös lakóhelye,
- gyermektartásdíj iránti per → kiskorú gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye,
- ingatlan tulajdona, birtoka, terhe tárgyában → az ingatlan helye,
- szerződésből eredő igény → a szerződéskötés vagy teljesítési helye,
- szerződésen kívül kárigény → károkozás vagy kár bekövetkezésének helye,
- **új:** fogyasztó (felperes) vállalkozás ellen (alperes) szerződésből eredő igény iránti per a felperes belföldi lakóhelye szerint illetékes bíróságon is megindítható

kivétel:

- kizárólagos illetékesség → a per csak egy konkrét bíróságon indítható pl. ha házassági bontóper van folyamatban → kizárólag a bontóper bíróságán indítható gyermektartásdíj iránti per,
- végrehajtás megszüntetése iránti per → kizárólag a végrehajtást elrendelő járásbíróság illetékes
- **új:** vállalkozás (felperes) fogyasztó elleni (alperes) szerződésből eredő igény kizárólag az alperes (fogyasztó) belföldi lakóhelye szerinti bíróság illetékes,
- **új:** kötelező gépjármű felelősségbiztosító (alperes) ellen a károsult (felperes) által érvényesített kártérítés, sérelemdíj kizárólag a felperes (károsult) belföldi lakóhelye szerinti bíróság illetékes

Illetékességi terület:

Törvényszékek és munkaügyi perben eljáró bíróságok: annak a megyének (főváros) területére illetékes, amelynek területén fekszik

Járásbíróságok: 2010. évi CLXXXIV. törvény tartalmazza / illetékességkereső a www.birosag.hu honlapon településnév szerint

3. Képviselet Kötelező-e ügyvéddel eljárni?

Törvényszéki szinten indított per:

- **új:** minden (elsőfokon) törvényszéken induló perben kötelező a jogi képviselet mindkét félnek: eljárhat ügyvéd, kamarai jogtanácsos
- fellebbezési (másodfokú) eljárásban is kötelező
- ügyvéd nélkül benyújtott beadvány, nyilatkozat: hatálytalan vagy visszautasításra kerül

Járásbírósági és munkaügyi per:

- nem kötelező a jogi képviselet egyik félnek sem, eljárhat személyesen vagy egyéb meghatalmazottal
- egyéb meghatalmazott lehet pl. hozzátartozó, pertárs, alkalmazott, munkaügyi perben szakszervezet
- fellebbezési eljárásban (másodfokú) eljárásban sem kötelező
- **új:** ha bármelyik fél a perindításkor vagy később jogi képviselőt vesz igénybe: onnantól kezdve annak a félnek kötelező jogi képviselővel eljárni (első- és másodfokon is)
- eljárhat ügyvédjelölt, kamarai jogi előadó is
- 1 alkalommal visszatérhet a jogi képviselő nélküli eljáráshoz
- pártfogó ügyvéd
- kérelemre a jogi segítségnyújtó szolgálat engedélyezheti

4. Költségek, költségkedvezmények Kinek kell fizetnie a perrel kapcsolatos költségeket?

Per során felmerülő költségek előlegezése

Főszabály: annak a félnek kell előlegezni, akinél felmerül

- bizonyítással kapcsolatos költség (pl. tanúdíj, szakértői díj): bizonyító fél előlegezi

Perköltség végleges viselése

- a perveztes fél viseli a saját költségeit és megtéríti az ellenfél költségeit (részbeni pervezteség esetén arányosan)
- **új:** az igényelt perköltséget fel kell számítani és igazolni, a bíróság hivatalból nem kötelezi a perveztest a perköltség megtérítésére, csak ha és amennyiben azt felszámította

Személyes költségkedvezmény kérelemre engedélyezhető fajtái:

- **személyes költségmentesség:**
  - mentesít a fél terhére eső illeték és per során felmerülő költség előlegezése és megfizetése alól
  - nem mentesít a fél perveztesége esetén a pernyertes ellenfél perköltségének megfizetése alól
- **új:** megszűnt a személyes illetékfeljegyzési jog, helyette **személyes költségfeljegyzési jog (teljes vagy részleges):**
  - mentesít a fél terhére eső illeték és per során felmerülő költség előlegezése alól (egészen vagy részben)
  - nem mentesít a fél perveztesége esetén a fél terhére eső illeték és költség államnak való utólagos megfizetése és a pernyertes ellenfél perköltségének megfizetése alól